

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De translatione Episcopi. Consilium XXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

Apostolica per nominationem Regiæ Catholicæ Maieſtatis, primus assumptus est Reverendissimus Dominus Guilielmus Lindanus, tempore eiusdem assumptionis Decanus collegiatae Ecclesiæ Hagensis; qui deinde consecratus, inductus est in possessionem eiusdem Episcopatus: quem, quamvis quoad ius & iurisdictionem Episcopalem, & potissimum quoad curam animarum pacifice aliquot annis possederit; possessionem tamen & administrationem bonorum pro dote eiusdem Episcopatus assignatorum pro media parte adhuc non obtinet; & pro ijs, quæ obtinet, magna ex parte lites in Romana Curia sustinere cogitur: inde oritur questio, an dictus Decanatus per huiusmodi assumptionem seu adeptionem Episcopalis dignitatis vacare censetur, aut eodem dictus Reverendissimus Dominus privari possit?

1. Ad quam questionem respondendo dicimus, quod, ut per adeptionem aliarum dignitatum curam animarum habentium ipso iure vacant beneficia similiter curam animarum habentia, quæ novum huiusmodi beneficium adeptus antea possidebat, cap. Quia nonnulli De Cler. non residen. cap. De multa De preben. c. Licet eod. tit. lib. 6. † ita quoque ad Episcopatum translatus alia, quæ prius obtinebat beneficia amittat; non ex die adeptionis seu translationis, sed consecrationis, vel post decursum temporis, quod consecrationi obtinendæ præscriptum est, c. Cum in cunctis §. 1. de election. sic quod sine decreto privationis collator seu patronus sic vacantium beneficiorum, illa conferre possit. Panor. in d. c. Cum in cunctis §. 1. nu. 3.

2. multa De preben. c. Licet eod. tit. lib. 6. † ita quoque ad Episcopatum translatus alia, quæ prius obtinebat beneficia amittat; non ex die adeptionis seu translationis, sed consecrationis, vel post decursum temporis, quod consecrationi obtinendæ præscriptum est, c. Cum in cunctis §. 1. de election. sic quod sine decreto privationis collator seu patronus sic vacantium beneficiorum, illa conferre possit. Panor. in d. c. Cum in cunctis §. 1. nu. 3.

3. Sed hoc controversum est, an præter adeptionem seu translationem, confirmationem & consecrationem, requiratur etiam omnium bonorum Ecclesiasticorum pacifica administratio? Vno sanè loco in d. c. Cum in cunctis §. 1. indefinita oratione (quæ plerumque æquipollere solet universali, l. Si plurib. 44. de legat. 2.) in conditione vacationis ponitur quoque Ecclesiasticorum bonorum administratio; quasi & illa conjunctim cum alijs requiratur, Innoc. in d. §. 1. nu. 4. sed Doctorum opiniones sunt in hoc articulo dissidentes. Sunt enim, qui pacificam possessionem & administrationem constituerunt in possessione, & ibero exercitio curæ animarum; quasi hæc sit administrationis Episcopalis pars potissimum, gloss. in c. Commissa in v. pacificam de elect. lib. 6. Alij in possessione & administratione vel omnium vel majoris partis bonorum, Panor. in d. c. Cum in cunctis §. 1. nu. 4. Sed communis recepta & comprobata Doctorum opinio est, ut quamvis ad hoc, ut translatus vel electus ad Episcopatum, intra tempus à jure statutum, debeat promoveri ad ordines, sufficiat possessio & exercitium curæ animarum, d. c. Commissa §. 1. & ibi glossa: ad hoc tamen, ut inducatur vacatio prius obtentorum beneficiorum, requiratur vel omnium, vel majoris partis bonorum Ecclesiæ pacifica possessio & administratio. In qua sententia est Archidiaconus, in c. nomine Domini 23. dist. Geminianus in d. c. Commissa & conf. 125. super primo dubio nu. 8. & conf. 82. Circa thema nu. 1. Ancharanus, Philippus Francus, Philippus Probus & alij, in d. c. Commissa n. 2. & in c. De multa De preben. quos in eo imitatur & sequitur Rota Curia Romanæ decis. 61

incip. Sufficit impetranti, alias est 3. sub tit. De preben. in novis.

Vnde verius est, quod præfatus Reverendissimus Dominus Episcopus neque privatus censeri, neque privari debeat prædicto suo Decanatu, quoad major pars assignatæ seu constitutæ dotis non est in ipsius pacifica & libera possessione atque administratione, potissimum quod & de illis bonis, quorum in minori parte administrationem habet, lites & controversias patitur. Interim tamen ad præsciendos omnes juris & facti controversias consultum erit, ut impetret dispensationem super retentione dicti Decanatus, quam propter multas concurrentes in suæ Reverendissime gratiæ persona prægnantes qualitates & circumstantias, Sanctissimus Dominus Papa facile erit concessurus, cum id etiam iure communi, ex huiusmodi potissimum causis permittatur, d. cap. De multa in fine, Dudum §. 4. de elect.

De translatione Episcopi.

SVMMARIVM.

Vacantium beneficiorum per promotionem ad Episcopatum fructus.

1. Beneficiorum vacatio per promotionem ad Episcopatum.
2. Beneficiorum vacantium ex promotione ad Episcopatum fructus quamdiu percipiat Episcopus.

CONSILIVM XXVIII.

QUANDOQV IDEM nec per adeptionem Episcopatus, nec per illius confirmationem, nec per consecrationem vacant beneficia, quæ ad Episcopatum translatus prius possidebat, * nisi ex eo tempore, quo maioris partis bonorum ad Episcopatum pertinentium administrationem obtinet, gloss. in c. Commissa de elect. lib. 6. & ibi DD. Gemin. conf. 82. Circa thema, & conf. 125. super primo, consequens quoque est, priorum beneficiorum fructus ad sic promotum adhuc pertinere. † Et cum id fiat velut ex generali iuris dispositione, non aliter quam si cum eo per Papam (ut ex conditione & qualitate personæ fieri potest, c. De multa in fine de preben.) dispensatum esset super retentione priorum beneficiorum; consequens est ut fructus quoque illorum percipere possit, etiam si fit in exercitio curæ animarum in suo Episcopatu: alioqui iuris dispensatio hæc inutilis foret; cum sola beneficii titulo tenus retentio iuris concessionem, & illius finem inutilem faceret: quasi priorum retentio permissa sit, ut interea quàm administrationem bonorum nondum adeptus est ex fructibus priorum beneficiorum sustineatur. Atque ita cum absentia hæc à prioribus beneficiis licita & iure probata sit debebuntur eorundem beneficiorum omnes fructus tanquam beneficii accessio, c. Dilectio in fine de preben. exceptis quotidianis distributionibus, arg. c. Cum dilect. de cat. De Cler. non resid. c. Licet De preb. lib. 6. ita tamen, ut eadem priora beneficia debito non fraudentur obsequio & servitio; quod expensis sic absentis per vicarium exhiberi debet, c. Cum ex eo de elect. lib. 6. cap. 3. sess. 6. Conc. Trident. & c. 5. sess. 7. Cæterum quoniam Concilium Tridentinum iuris commu-

nis dispensationem, licet obscure, abrogare videtur, permixtis tamen temporalibus dispensationibus ex veris & rationalibus causis, d. 43. Sess. 6. in fin. consultiſſimum est, ad omnem dubitationem tollendam impetrare specialem & temporalem dispensationem super huiusmodi prioribus beneficiis duraturam, donec maioris partis bonorum administratio pacifica obtenta erit. Ex quibus satis percipiet Reverendissimus D. Episcopus Ruremundensis, quid juris habeat in & ad fructus Decanatus Hagienſis.

De supplenda negligentia Prælatorum.

S V M M A R I V M.

Devolutio beneficij.

1. Beneficia secularia secularibus, & regularia regularibus conferenda.
2. Beneficia in dubio præsumuntur secularia.
3. Beneficia regularia regularibus conferenda.
4. Institutiones beneficiorum eorum qualitates ostendunt.
5. Unio beneficij non nocet eius possessori.
6. Devolutio fit ab inferiore ad proximè superiorem.

CONSILIUM XXIX.

Vno labore resolvemus merita duarum causarum, quæ per venerabilem Dominum Officialem Namurcensem nunc terminandæ sunt inter D. Antonium Hannosium, & fratrem Franciscum Gosleau super Capellania ad altare S. Iohannis Baptiste in Parochiali Ecclesia Montis super Sombreffiam item inter Promotorem seu Curatorem Seminarij Namurcensis, & fratrem Iacobum Gaurer super Capellania ad altare S. Martini in eadem prædicta Parochiali Ecclesia; est enim utriusque causæ eadem conditio. Status questionis in duobus consistit: primum in eo, an dicti fratres Franciscus & Iacobus sint aut fuerint inhabiles ad obtinendum hæc beneficia? Secundum in eo, an præsupposita utriusque inhabilitate, Reverendissimus Episcopus Namurcensis illud conferre poterit dicto Antonio; hoc vero unire suo Seminario?

1. Quod ad prius attinet, manifesta est juris dispositio, in c. Cum de be. no. De præben. lib. 6. quod beneficia secularia secularibus Clericis, regularia regularibus sint conferenda, & minime secularia regularibus, nec regularia secularibus: quæ juris communis dispositio decretis Concilij Tridentini renovata & comprobata est, Sess. 14. c. 20. & Sess. 25. c. 21. De regularib. Existimant itaque harum causarum Actores, intentionem suam fundatam esse ex eo, quod hæc beneficia sint in seculari Parochiali Ecclesia, & sic secularia; quorum ob id dicti Rei censei debeant esse incapaces * præsertim quia in dubio beneficia præsumantur potius esse secularia, quam regularia ex primordiali illorum statu, Gemm. in d. c. Cum de beneficio. & ibi Phil. Probans n. 5. Rota decis. 32. Fuit dubitatum, alias est 2. suo tit. De præben. in novis. Sed quoniam omnis præsumptio cedit compertæ veritati, l. Optimam c. de contrahend. & committenda stipula. & in proposito nulla sit dubitatio de qualitate & conditione ho-

rum beneficiorum; extra omnem dubitationem quoque est jus dictorum Reorum: ut unum sit, cur in tanta luce boni juris sui, hi Rei pacifici dictorum beneficiorum possessores, alter per sedecim, alter per quindecim annos, prætextu Episcopalis collationis ex prætextu inhabilitate seu incapacitate Reorum, inquietentur.

Quippe indubitatum est, hæc beneficia esse regularia, non secularia: regulare enim beneficium est, quod regularibus conferri consuevit, vel ex ipsa fundatione, si illa lex per fundatorem data est; vel si de origine fundationis non constat, ex longæva possessione, & inde causatâ præscriptione quadraginta vel plurium annorum, Rota decis. 487. Nota quod impetranti, quæ est 22. sub tit. De præben. in antiquis; quod latissime à Felino in c. In nostra n. 42. & 46. De rescriptis. & Philippo Probo in d. c. Cum De beneficio, tractatum & decisum, latius non persequimur: est enim id extra omnem dubitationem. Nam cum beneficium per tot annos obtentum, possessum, & rectum est per regulares, impressio regularitatis coheret inseparabiliter ipsi beneficio.

* Cum itaque per extracta, tum ex regestis Archidiaconi Hannoniæ in Ecclesia Leodiensi, cui ante erectionem huius novi Episcopatus hæc Ecclesia & beneficia suberant, consuet, quod ante centum & viginti annos continuè sine ulla interpellatione hæc beneficia fiat per Reverendum Dominum Abbatem Bonæ Spei continuâ serie collata sui Monasterij fratribus; consuet quoque, quod illi per dictum Archidiaconum, ad quem tunc spectabat, in ijs sint instituti; non est dubitandum, quin hæc beneficia sint & reputari debeant, ut verè regularia. Quæ institutiones impressionem huiusmodi regularitatis admodum ampliant & corroborant, Aegid. Bellamira cons. 41. vers. Secundo quæ si ultra, Phil. Probus in d. c. Cum de beneficio. n. 20. Ut merito status beneficij hic sit attendendus, non tantum quia ultimus est (qui regulariter in beneficijs cum de possessorio adipiscenda, hoc est, de Canonica institutione acquirenda agitur, ut sit in proposito, attendendus est, etiam si illi evinci posset, c. Consultationibus de iure patron. Rota decis. 557. Quibus impetrante, quæ est 46. sub tit. De rescriptis. in antiquis, & d. decis. 487.) sed quia etiam tam antiquus, & continui immemorialis temporis beneficio munitus, quod pro titulo eoque indubitato accipiendum est, l. Hoc iure §. ductus aqua de aqua quaerit. & aspera.

His accedit indultum Pontificum Cælestini Papæ, quo in anno 1194. aperte permixtum est dicto Abbati in Ecclesijs Parochialibus ad ejus Monasterium pertinentibus ponere tres aut quatuor ex suis Monachis: id enim cum permixtum sit, permixtum quoque esse censetur ipsidem beneficia in ipsidem Ecclesijs consistentia conferre. Cujus indulti hanc fuisse sententiam & intellectum, comprobavit sequentis temporis usus; quæ autem certam interpretationem seu intellectum habuerunt, minime muranda aut aliter intelligenda sunt, l. Minime De legib. Hanc autem Ecclesiam Montis super Sombreffiam ad dictum Reverendum Dominum Abbatem pertinere, constat ex dicti indulti Apostolici tenore, in quo recitantur Ecclesiæ, quæ in eo altaria nuncupantur, quæ ad dictum monasterium